

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
(SZW)

Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

Datum
23 april 2024

Kenmerk

Telefoon

Bijlage(n)

Verzoek advies Verzamelwet SZW 2025

Geachte

In uw brief vraagt u de VNG te reageren op het wetsvoorstel voor de Verzamelwet 2025 van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. U geeft aan dat de Verzamelwet 2025 technische wijzigingen en kleine beleidsmatige wijzigingen bevatten. Op één onderdeel, de wijziging van artikel XI Wet Inburgering 2021, heeft de VNG bezwaar omdat de voorgestelde wijziging grotere implicaties heeft dan verondersteld wordt. Wat VNG betreft is dit geen technische wetswijziging.

Het voorstel is om in de Wet inburgering 2021 (Wi2021) de begripsbepaling 'gehuisvest is' uit te breiden met 'of dient te worden'. Door deze aanpassing start de verantwoordelijkheid van de gemeente op het moment dat een statushouder door het COA wordt gekoppeld aan een gemeente (in plaats van op het moment van huisvesting). Die koppeling gebeurt volgens de taakstelling huisvesting vergunninghouders (Huisvestingswet) waarbij het COA een statushouder toewijst aan een gemeente. Dit kent de volgende praktijkuitdagingen:

- De Wi2021 kent een nauwe link met de Participatiewet omdat deze beide beogen een bijdrage te leveren aan participatie. Dit is bijvoorbeeld terug te vinden bij de onderdelen persoonlijk plan van inburgering en participatie (PIP) en het financieel ontzorgen. De voorgestelde aanpassing in de Verzamelwet 2025 komt niet (gespiegeld) terug in de Participatiewet, waardoor de samenhang ontbreekt en daarmee de integrale regiefunctie van gemeenten onuitvoerbaar wordt
- De huidige woningmarkt leidt er helaas toe dat statushouders langer dan gewenst op een asielzoekerscentrum verblijven (op dit moment ongeveer 19.000 statushouders, waarvan het merendeel langer dan de afgesproken drie maand wacht op huisvesting). Deze statushouders zijn grotendeels reeds gekoppeld aan hun toekomstige gemeente, waarmee de voorgestelde wijziging op deze groep van invloed is.

- Niet zelden worden gemeenten geconfronteerd met 'ontkoppelingen' door het COA. Daar kunnen diverse redenen aan ten grondslag liggen die voor de gemeente niet in te schatten of te verwachten zijn.
- Regelmatig verblijft een statushouder op een asielzoekerscentrum buiten de regio van de gekoppelde gemeente. De ervaring rondom de vroege start van inburgering leert dat het voor gemeenten niet uitvoerbaar is om te starten met inburgering en integratie als iemand op (verre) afstand van de eigen gemeente verblijft.

De VNG voorziet daarom een grote wijziging ten opzichte van de huidige uitvoeringspraktijk van de Wf2021. Een uitvoeringstoets zou meer duidelijkheid kunnen geven over de impact, haalbaarheid en de uitvoerbaarheid van het voorstel. Daarop vooruitlopend ziet de VNG in ieder geval bovenstaande knelpunten.

Tegelijkertijd begrijpt de VNG de wens om statushouders niet onnodig lang op een asielzoekerscentrum te laten verblijven, en bij voorkeur zo snel mogelijk te starten met integratie en participatie in hun toekomstige gemeente. Eén van de oplossingsrichtingen vanuit het rijk is de inzet van zgn. doorstroomlocaties. In dat kader denkt de VNG graag mee over de verdere uitwerking van een doorstroomlocatie om te komen tot een realistisch, haalbaar en uitvoerbaar pakket aan randvoorwaarden.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Directeur Beleid